List 13. **NOVICE** Tečaj XLV.

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gold. 40 kr., za pol leta 1 gold, 70 kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold, za pol leta 2 gold. 10 kr., za četrt leta 1 gold. 10 kr.

V Ljubljani 30. marca 1887.

Obseg: Gnoj, s katerim se pridelek pomnoži. — Štajarcem priporočene jabolčne sorte, ki pa tudi drugod ugajajo. — Gospodarske novice. — Vprašanja in odgovori. — Trgovinska in obrtna zbornica. — Zemlje- in narodopisni obrazi. — Mnogovrstne novice. — Iz državnega zbora. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Gnoj, s katerim se pridelek pomnoži.

Rastline spadajo kakor živali med živeča ali organska bitja; iste morajo torej, ako hočejo rasti in prospevati, kakor živali v sé jemati živež. Ker so pa rastline bistveno vse drugače urejene od živali, morajo tedaj dobivati povsem drugo hrano in jo drugače uživati nego živali. Preiščemo li posamezne dele katere koli rastline, korenine, steblo in perje kemično, to najdemo, kakor je umevno, iste snovi, iz kterih obstoji rastlinsko telo. Navadno se nahajajo v rastlinskem telesu sledeče snovi: Voda, ogljenik, dušik, fosforova kislina, kalij, apno, magnezija, železni oksid, žveplena kislina, klor, pa tudi natron in kremenova kislina. Ker se tako pogostoma te snovi nahajajo v telesu raznoterih rastlin, iz tega torej pohaja, da so le te snovi vsaki rastlini neobhodno potrebne za njeno življenje, in da so te snovi v pravem pomenu besede za rastlino redilne snovi. Razume se torej, da se rastline le v taki zemlji ugodno morejo razvijati, ki ima v sebi združene vse omenjene snovi. Te snovi se pa morajo tudi nahajati v razorani zemlji v raztopljeni obliki, ker rastlina se svojimi tenkimi in nežnimi koreninskimi žilicami v sè le raztopljene snovì jemlje ali tako rekoč v sé srka. Ravno tako se pa tudi lahko razvidi, da se torej njivi, na kteri je vsako leto vzrasla določena množina rastlin, sè žetvijo odvzame tudi primerna množina rastlinskih redilnih snovi ali tvarin, ki so med rastjo prešle iz njive v rastlinsko telo. Tako ima na pr. 1000 kg. boba poleg druzih snovi 12·9 kg. kalija, 0·3 kg. natrona, 1·5 kg. apna, 2·2 kg. magnezije, 12·1 kg. fosforove kisline, 1·1 kg. žveplene kisline, 0·2 kr. kremenove kisline in 0·5 kg. klora. Kedor torej pridela 1000 kg. boba, odvzel je zemlji tudi omenjeno množino rastlinskih redilnih snovi. Ako se to ponavlja leto za letom, mora v zemlji nastati pomanjkanje teh za rastlinsko rast in življenje prepotrébnih snovi, zemlja postane nerodovitna, izpraznjena, da rastlina več ne raste. Jasno je torej, da naše njive in travniki le potem plodonosni in rodovitni ostanejo mnogo let, ako istim po rastlinah vsako leto odvzete snovi zopet povrnemo ali nadomestimo. V tem obstoji bitstvo pognojevanja. Razorani njivi pridejani gnoj ima nalog, njivi povrniti vse tiste snovi, katere so jej odvzele rastline, da se torej morejo, zopet ugodno razcvitati in bujno rasti.

Vender ni treba vsem omenjenim rastlinskim redilnim tvarinam obračati naše pozornosti v enaki meri; nekatere teh snovi, kakor n. pr. apno, železni oksid, se nahajajo v tako veliki množini v razorani zemlji, da niti misliti ni, da bi teh snovi kedaj zmanjkalo, drugih zopet se pa nahaja, n. pr. fosforove kisline, dušika, kalija, v manjši množini, takó, da mora nastati najprve v porabi teh treh najvažnejših izmed vseh redilnih snovi pomanjkanje. To velja zlasti o fosforovi kislini, katero nahajamo na naši zemlji razen v nekterih bolj redkih rudninah samo še v živalskih kosteh.

Pravilno ravnanje z gnojem v hlevi, na gnojišči ter na polju in pravilno pognojevanje njiv sicer vzdržuje zemljo rodovitno, kajti ona z gnojem dobi vse nazaj, kar smo ji z žetvijo odvzeli. Dosedanje ravnanje z gnojem in pognojevanje pa ni bilo pri nas nikakor pravilno, zato so pa naše njive izmolzene ter dajejo le slabe pridelke. Posebno se to spoznava pri žitu, pa nič manj tudi pri vinu. Z dobrim pognojevanjem sicer moremo marsikaj zamujenega popraviti, nekatere redilne snovi pa, kakor fosforove kisline, moramo vsled dolgoletnega izmolzovanja dokupiti.

Nedostatka fosforove kisline torej ne more zadostno nadomestiti naš slab gnoj iz hleva; v tem slučaji treba je še posebnega umeteljskega, fosfornokisličastega gnoja, n. pr. kostne moke. Fosforova

kislina dela, kakor so to dokazali vednostni poskusi in praktične skušnje, poglavitno, da se pomnožuje cvet in sad, da se bujno razvija plod in seme, pospešuje njih zrelost in pomnožuje obilica sladorne moke in škrobovine v rastlini. Raba kostne moke priporoča se posebno za pridelovanje semena, sadja, vina, repe, krompirja in žita; isto tako služi kostna moka kot izvrsten gnoj travnikom.

Pa ne samo tedaj, kadar je zemlja izpita ter ji primanjkuje fosforove kisline i. t. d., ali če imamo sploh malo hlevskega gnoja na razpolaganje, dobro in celó potrebno je dokupiti fosforove kisline, ampak tudi tedaj, če imamo sicer gnojne njive, pa hočemo storiti pridelovanje žita, zlasti pšenice, dobičkonosnejšo, izplača se nam nakup fosforovo kislih gnojil. Nizka cena žita njegovo pridelovanje slabo izplačuje, zato pa moramo vse zvršiti, da več pridelamo, ter tako znižamo pridelovalne stroške, ki odpadejo na vsak hektoliter. To doseže se s fosforovo kislimi gnojili. Da bode laže razumeti, hočemo priliko navesti. Recimo, popotnik pride v hišo žejen ter prosi kaj pit. Dadé mu vode ter košček kruha, dostavijo pa, da smé na vsak grižljaj kruha storiti le požirek vode in to toliko časa, dokler je kaj kruha. No, če je kos kruha velik, ugasil si bode žejo, drugače ostal bode še žejen. Ravno tako je z rastlinami v zemlji. Narava ponuja jim razne redilne snovi, a vsake smejo le toliko vzeti kolikor jim je predpisano t. j. v gotovem razmerji. Ako je v zemlji vsega dovolj, le ene redilne snovi pa premalo, mora se rastlina po tej ravnati. Na naših njivah primanjkuje ali pa je uže od narave premalo fosforove kisline, in ker te snovi dobivajo premalo, jemljejo tudi drugih manj. Če pa pomnožimo množico fosforove kisline v zemlji, more rastlina pri tej obilni hrani še druzih redilnih snovi več v sé vzeti, z eno besedo: fosforovo kisli gnoj pridelek izdatno poveča.

Pozivljemo, naše gospodarje naj naredijo v tej zadevi poskušnje ter naj kupijo kostne moke, s katero naj gnojijo žitu, zlasti pšenici, krompirju in vinogradom. Navadna kostna moka pokaže svoj učinek šele čez leto, zato je treba ž njo gnojiti n. pr. ozimini uže jeseni. Spomladi gnojiti je ozimini z razkrojeno kostno moko, najbolje meseca marca ob deževnem vremenu. Potrosi se njiva z kostno moko ter z brano prevleče; ni se bati, da rastlinice škodo trpijo, nasprotno: brananje jim dobro dé. S travniki je tudi tako ravnati. Opozarjamo naše kmetovalce, da je učinek le tedaj uspešen, ako je njiva uže sama na sebi gnojna, drugače ima gnojenje s fosforovo kislino nasledek, da se žito prezgodaj zrumeni in daje gluho klasje. Ako njiva ni dovolj gnojna, kupiti moramo razkrojene moke, kateri je primešan dušik. Ta moka pa povsod dobro dela in je izvrstno gnojivo. Navadne kostne moke rabi se za mernik posetve 60 kgr.

Razkrojene kostne moke ali pa take, koji je primešan dušik, rabi se za mernik posetve 40 kgr.

Navadne kostne moke 100 kgr. stoji 6 tudi 7 gld., razkrojene kostne moke 8 gld., z dušikovimi tvarinami pomešane pa 9 gld. 50 kr.

Kostne moke dobiti je v Ljubljani pri Luckmann & Bamberg-u.

Štajarcem priporočene jabolčne sorte, ki pa tudi drugod ugajajo.

(Dalje.)

12. **Jabolko iz Dancinga.** Uspeva tudi po visokih legah in se drži do marca. Jako porabna sorta za vse. Sad je prijetnega, vinskega okusa. Drevo hitro raste, kmalu rodi ter ima daleč proč moleče veje. Vzgoja bodi visoka.

13. **Kranjska voščenka.** Zgodnje zimsko jabolko, izvrstna namizna sorta, posebno dobro porabna za sušenje. Sad je zeló fin. Drevo slabo in počasi raste, ima široko krono ter je rado na raku bolno. Vzgajiti je voščenko vedno na visokem deblu, in sicer na jabolčnem divjaku.

14. **Velika Kaselska rejneta.** Ta izvrstna sorta uspeva povsod, v vsaki legi in v vsaki zemlji. Sme se saditi na polje, na vrt ali ob cesto. Kaselska rejneta drži se do avgusta prihodnjega leta in je za vse porabna, bodi si kot namizno, gospodarsko, kupčijsko ali moštno jabolko. Sad je, predno dozori, trd, potem pa izvrsten. Drevo čvrsto raste, ima podolgasto okroglo krono in je zelo rodovitno. Jabolka se trdno drže vej. Kaselsko rejneto naj naši sadjarji pridno pomnožujejo. Cepiti jo je na divjaku, vzgajiti se da visoko ali pa pritlično.

15. **Orleanska rejneta.** To rejneto saditi je le v zatišje, drugače pa raste celó v suhi zemlji. Priporočajo jo za vinske kraje. Drži se do aprila. Dobra je za vsako porabo. Sad naj dolgo na drevesu ostane, ker drugače uvène. V vlažni zemlji jabolka pokajo. Drevo raste na kvišku, a le počasi in je zelo rodovitno. Vzgoja in podloga je vsaka primerna.

(Dalje prihodnjič.)

Gospodarske novice.

* **Deželna komisija za zadeve trtne uši** imela je svoje zborovanje v ponedeljek 14. t. m. v Ljubljani.

* **Kmetijski tečaj za ljudske učitelje kranjske** bode letos od 7. do 27. avgusta na deželni vinarski in sadjarski šoli v Grmu pri Novem mestu.

* **Prvo dalmatinsko kmetijsko šolo** otvorili so 16. januarija t. l. v Gravozi. Dalmatinske občine ustanovile so 28 štipendij po 180 gold. za revne učence te šole. Ker vemo, da se dalmatinske občine ne morejo ravno z bogastvom ponašati, zato jih tem bolj smemo v vzgled staviti kranjskim, oziroma dolenjskim občinam.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 17. Na ponudbo mi je nekaj divjakov; ker pa ne vem, kako ceno imajo divjaki v kupčiji, prosim za svet, po čem jih smem plačati. (Š. K. v A.)

Odgovor: Vrednost divjakov odvisna je v prvi vrsti od njih kakovosti. Nepresajeni, torej slabo ukoreninjeni, so prav malo ali nič vredni. Kmetijska družba kupila je letos divjakov pri W. Neumannu v Leutersdorfu na Saksonskem. Plačala je tisoč enoletnih jabolčnih divjakov po 1 gld. 50 kr., tisoč dve- do triletnih, presajenih po 11 gold. (ti so dobri za cepljenje v roki), tisoč izbranih tri- do štiriletnih, posebno lepih divjakov 15 gold. Vožnja za tisoč divjakov zadnje vrste stoji do Ljubljane preko 5 gold. Tvrdko W. Neumanna najdete med inserati.

Vprašanje 18. Kako izpraviti iz vina neprijeten duh po špiritu, in od kod je prišel ta duh v vino, ker vino je samo na sebi čisto in naravno ter je bilo v zažveplanem sodu? (A. Ž. v L. P.)

Odgovor: Da bi naravno vino, hranjeno v zažveplani posodi dobilo duh po špiritu, se mi kar nemogoče zdi. V zažveplani posodi dobi vino k večjemu duh po žveplu. Morda Vas tudi le ta duh moti. Svetujem Vam zažveplan sod, predno ga rabite, prav dobro z vodo in s krtačo oprati. Krtača je pa le tedaj potrebna, ako je posoda dlje časa prazna stala in bila med tem časom večkrat zažveplana. Duh po žveplu iz vina takole izpravite: Točite vino skozi kako cedilce (ali preluknjan vrh škropilnične cevi) v podstavljen brentač ali škaf, da pride prav zeló z zrakom v dotiko. Od tod pretočite je v snažno in zdravo posodo. Tako vino postane pa potem „ubito“ t. j. kalno in slabega okusa, čez tri do štiri tedne se pa popolnoma popravi in je še boljšega okusa kot prej. Sicer bi pa pravo sodbo o Vašem vinu le tedaj mogel izreči, ako bi je pokusil; v tacih slučajih se priporoča poskušnjo (kakega $^1/_4$ litra) poslati. R Dolenc.

Vprašanje 19. Kje dobim več oljevih preš za krmljenje skupaj, in po kaki ceni? (M. Z. v L.)

Odgovor: Kranjski oljarji prodajajo sicer lanene preše, a velike množice skupaj nimajo. Veliko oljevih preš skupaj doboste najbliže v oljarni J. Wertheimer-ja na Zidanem mostu. Obrnivši se do Wertheimerja dobili smo odgovor, da prodaja 100 kgr. lanenih preš po 11 gold., goršičnih pa po 7 gold. t. j. ako se vzame 500 kgr. Kdor vzeme 5000 kgr., dobi prve po 10 gold., druge pa po 6 gold. 50 kr. 100 kgr.

Vprašanje 20. Jaz sem namenjen, nekatere svoje njive na mahu, čez katere pa ob povodnji voda stopa, obsejati z ovsem in s travo. Oves bodem pokosil za zeleno krmo, njive pa pustim za senožeti. Katero travno seme bi bilo za to najboljše in kje se dobi? (J. D. v B.)

Odgovor: Profesor Dr. Chr. Ed. Langethal priporoča za senožeti na vlažnih in močvirnih tleh naslednje trave, in sicer za hektar zemlje v količinah, ki so vsaki travi pristavljene: Navadno latovko (gemeines Rispengras, poa trivialis) 4 kgr.; medeno travo (wolliges Honiggras, holcus lanatus) 4 kgr.; travniško latovko (Wiesenrispengras, hoa pratensis) 4 kgr.; rženko (Zittergras, Briza media) 2 kgr.; belo šopuljo (weisses Straussgras, agrostis stoloinfera) 4 kgr.; belo deteljico (kriechender Klee, trifolium repens) 6 kgr.; device Marije šolničke (gehörnter Schottenklee, lotus corniculatus) 2 kgr.; boljko ali rosuljo (Ruchgras, anthoxantum adoratum) 1 kgr. Semena imenovanih trav dobite pri P. Hüttig-u na Dunaji, Weihburggasse 17. Ta tvrdka ima tudi uže pripravljene zmesi semen za vlažne ali mokre in včasi poplavljene lege na mahovji in sicer kgr. po 52 kr.

Vprašanje. 21. Katera rastlina je najboljša za napravljanje sence t. j. za saditev ob vrtni lopi? Katera taka rastlina najhitreje raste, in kje je dobiti sadike? (Mat. R. v Dobr. v.)

Odgovor: Za ta namen skoraj najbolje ugaja divja trta t. j. ona rastlina, katere trsje dobi jeseni ono lepo rumenkasto rdečo barvo. Sadike te rastline dobiste skoraj na vsakem grajščinskem vrtu. Prav toplo Vam tudi priporočamo ameriško trto: vitis riparia, katera jako hitro in bujno raste. Rezanice te trte dobile bodo na Dolenjskem še veliko vrednost. Rezanice doboste pri gospodu dr. Geršaku v Ormožu na Štajerskem. Vitis riparia pa ni ona ameriška trta, katero imenujete na Dolenjskem: katavbo, izabelo, dišečko i. t. d. Ta zadnja trta se ne ubrani trtni uši.

Vprašanje 22. Kaj je uzrok lišajem na drevesih? (A. S. v P.)

Odgovor: Lišaji slabijo drevo ter se nahajajo na slabo razvitih drevesih. Ni torej zadosti, lišaj z drevesa postrgati. Treba je tudi uzroke odpraviti. Ti uzroki so: mrzla, mokra zemlja, v katerej drevo stoji, in preglobokо vsajenje drevesa.

Vprašanje 23. Katera sadovna drevesa sádijo na travnik z dobro, debelo, prsteno zemljo, ki pa je nekoliko mokrotna? (C. B. v J.)

Odgovor: V tem slučaji nasvetujemo češplje ali slive ponasaditi. Slive sicer ne rodijo tako dolgo kakor jabolka, vender veliko poprej in obilneje, in sad se tudi lehko spravlja v denar.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Po glavnem posnetku o razpravah tarifnega odbora avstrijsko-ogerskih železnic gledé želja železniško-tarifne enkete (v meseci januariji 1885) vsprejela je konferenca ravnateljev gledé te zadeve tudi naslednji predlog:

1. V notranjem lokalnem združnem in zveznem prometu se praviloma ne smejo na eni in isti promet, ni črti, v isto prometno smer in ob enakih pogojih za blago enake vrste za krajše daljave zaračuniti večji vkupni transportni stroški, nego so oni, kateri se — na podlagi tarifov za gori omenjene promete — zaračunijo za veče oddaljenosti.

*

4. Predstoječa pod točko 1 do 3 omenjena določila nimajo veljave v prometu s pomorskimi pristanišči, kakor tudi ne v konkurenčnem prometu proti inozemskim transportnim potom.

V seji državno-železniškega sveta dne 7. novembra l. 1884 se je sklenil enak sklep z dostavkom, da ta določila v prometu z inozemstvom in s pomorskimi pristanišči nimajo veljave. Vsled teh sklepov bile so postaje Tržič, Zagrado in Gorica, katere so do zdaj uživale tarife za pomorska pristanišča in so bile v Trstu enako postavljene, od teh tarifov izvzete, in za te postaje vpeljali so se taki tarifi, kakoršni veljajo za Trst, z malo doklado za voznino od Trsta v omenjene postaje, ob direktnem kartovanji.

Dasi to povišanje tarifov za zaznamenovane postaje nima nikakega pomena, vendar mi je bilo tem neprijetnejše, ker v državno-železniškem svetu zastopam tudi goriški zbornični okraj in bi se moglo komu zdeti, da je moje prizadevanje, za bližje ležečo Ljubljano dobiti enake tarife, vzrok, da so se tarifi za nekatere postaje v zborničnem okraji goriškem povišali. Iz prej omenjenih sklepov železniško tarifne enkete, konference ravnateljev in državno-železniškega sveta, se vendar vidi, da je povišanje nastalo le vsled spremembe tarifov za pomorska pristanišča in ne vsled reklamacij. Jaz prizadeval sem si marveč po vseh močeh zastopati tudi interese zborničnega okraja goriškega.

Ker so v ljubljanskem zborničnem okraji anomalije pri vozarini ostale nespremenjene, stavil sem v seji meseca oktobra 1885 te zadeve se tičoč predlog, katerega je, po tarifnem odseku nekoliko spremenjenega, vsprejel državno železniški svet v naslednji obliki:

„Ker se priznava, da je Ljubljana po obstoječih tarifih za pomorska pristanišča oškodovana, a se splošna enakost z ozirom na načela, katera so merodajna za promet v pomorskih pristaniščih, zdaj ne more izvesti, se predlaga, naj se dela na to, da se za najvažnejše blago napravijo za Ljubljano tarifi, po katerih bi bilo možno tekmovati; pri tem pa naj bi se oziralo na trgovinske interese zadej ležečih postaj.“

V seji državno-železniškega sveta meseca maja leta 1886 se je gledé tega sklepa poročalo, da se vršijo dogovori z udeleženimi železniškimi upraviteljstvi gledé primernih predlogov od strani c. kr. glavnega ravnateljstva.

Poročevalec za trgovinske zadeve pri c. kr. glavnem ravnateljstvu, g. dvorni svetnik Steingraber, mi je naznanil, da so se za Ljubljano predlagali tarifi v enaki visokosti, kakoršni so se določili za Gorico, ter mi zagotovil, da so novi tarifi za Ljubljano uže izdelani in da gotovo še v letu 1886 stopijo v moč. Ta gosp. poročevalec, kateri je pa meseca julija t. l. nenadno umrl, ni prav nič dvojil, da dotične predloge c. kr. glavnega ravnateljstva vsprejmó druge železnice ter je bil o potrebi, da se tarifne anomalije za Ljubljano odpravijo, uže tako prepričan, da sem se prav trdno nadejal, da se v kratkem času odpravijo, in to tem bolj, ker je med tem od visoke c. kr. deželne vlade v Ljubljani došla kranjskemu deželnemu odboru nota z dne 30. septembra 1886, št. 9941, s katero se je doposlal ukaz visokega c. kr. trgovinskega ministerstva z dne 24. septembra l. 1886, štev. 17.374, kateri se na konci glasi:

„Med tem so se uže vršili dogovori med družbo južne železnice in med c. kr. glavnim ravnateljstvom avstrijskih državnih železnic zaradi primerne uravnave posamičnih tarifnih nastavkov za Ljubljano in more se pričakovati, da se en del željá ljubljanske trgovinske in obrtne zbornice izpolni.“

(Dalje prihodnjič.)

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

53.

Borbe v gozdu.

(Konec.)

V tej borbi se ne menijo rastline za prijateljstvo in sorodstvo, vsaka samo za sebe skrbí, vsaka samo na sebe gleda. Če v tej borbi pade ena, veselé se temu padcu nje sestrice. Kedar vihar prelomi in vrže na tla staro smereko, tedaj se debla lotijo glive in je razjedajo, da do celega razpade v trhlovino. Ali med tem so pognale mlade smerečice, ki pa kmalu sprevidijo, da jim bode premalo prostora, toraj se trudijo in boré, katere bodo zmagale in ostale zadušile. Najkrepkejše se spusté v viš, ostale pa poginejo uže v prvi mladosti.

Šilovje se nam zdi ozbiljno, ali je vendar zeló svojeglavno in v borbi vztrajno. Šilasto drevje raste jako rado v družbi, ali tujca ne trpí po nobeni ceni med seboj. Vsaka vrsta hoče biti vkup, gospodinja v svoji hiši. Od severne Francoske po vsi severni Evropi do Urala in še dalje po Sibiriji razširil se je bor v nepreglednih gozdih, ali hoče biti sam, samo brinje in brezo trpí v svoji hiši. In v teh nepreglednih gozdih bor niti na tleh ne trpí cvetnatega bilja, ki po pernatih gozdih raste, kakor da hoče pokazati, da se ta cvetlični kinč ne strinja ž njegovo ozbiljno in mrklo čudjo. V svojo sredino pušča on samo nekaj preprostega bilja in grmičja, in tudi ti gostači njegovi so tako surove čudi, da ne puščajo nikdar med-se tuje biline. Ta bilinski svet, ki v borovem gozdu živí, obstaja z nekoliko vresov, mahov in lišajev.

Pernati gozd je vse bolj miroljuben od črnega. Poedine vrste pernatega drevja ne rastejo same zá-se, nego so pomešane. Bukov gozd rad sprejema jesen in javor, in s svojimi širokimi krošnjami pokriva lesko in še drugo grmovje. Tudi oholi hrast neče biti vselej sam, gostoljubno sprejema v svojo hišo bukev in lipo, javor in brest, in pod krošnjo svojo trpí, da se širijo zeleni grmi, da raste črni trn in glog, leska in jerebika. Po tleh pernatega gozda so razprostrti zeleni sagi, ki so napiknjeni z najlepšimi gozdnimi cvetlicami.

Pernati in črni gozd ne bodeta nikdar v miru živela, to sta krvna nasprotnika, ki se koj spustita v besno borbo, kjerkoli se srečata. In ta borba med njima traje

od nekedaj, in se ni dokončala do danes. Sreča je sedaj na tej, sedaj na uni strani. Po mnogih krajih osrednje Evrope, vzlasti na severju, premagal je dan danes do dobrega črni gozd. Na roko mu je šel tudi človek. Krasni hrastovi in bukovi gozdi, ki so se nekedaj širili po teh krajih, zginili so do celega. Po srednji Evropi so nam ostala mnoga imena, katera nas spominjajo, da se je todi nekedaj razprostiral pernati gozd, ali dan danes ga je za menil črni gozd. Po poganskih grobovih so tu in tam našli hrastovo in bukovo oglje, ali dan danes ondi samo bor raste. Po Šleski so nekedaj se širili prekrasni hrastovi gozdi, dan danes ni jih več.

Po drugih krajih pa se mora bor umikati bukvi. Po danskih otokih širili so se nekedaj samo borovi in brezovi gozdi. Ali nenadoma so se spustile bukve z Nemške k morski obali, ter pričele strupeno borbo z borom, in niso mirovale popreje, dokler niso uničile borovine. Bukev se ne zmeni dosti, če tudi v senci raste, in kakor hitro je prerila skozi redko krošnjo borovo, sedla mu je za vrat in ga zadušila. Bor namreč ne more biti brez solnčne svetlobe, on ne more uspevati pod senčno krošnjo bukovja, in zato se je zadušil. Po ruskih gozdih sta napovedala borbo boru breza in trepetlika, in bor jima je povsodi podlegel. Bukvi pa se ne umika samo bor, ampak tudi breza, kakor se to vidi po mnogih krajih osrednje Evrope. Kjer se bukev in breza srečate, koj se vname ljuta borba. Kakor da vé breza, da je slabejša, začne v strahu zgubljati veje z one strani, na kateri nasprotnica stojí, a z vrhom se nagne na drugo stran, kjer še dobiva svetlobe in zraka. Ali kedar brezo prime neprijateljica tudi z druge strani, tedaj zbere vse sile ter se še bolje v viš vzdigne. No, zastonj se trudi, bukev jo kmalu prehiti in zaduši. Žilava in vztrajna bukev spoprime se več potov s samim hrastom, in dostikrat tudi premaga. Hrast vé, da je čvrstejši in dalje živí, zato v svojem dostojanstvu prezira bukev, in dopušča, da se pod njegovo krošnjo pritepe. Močni in visoki hrasti vedó, da jim bukev tu ne more žalega učiniti, ali ne pomislijo na svoje potomstvo. Kedar se je bukev tu vgnjezdila, potem nimajo več duška hrastovi mladi nasledniki, bukev z gosto svojo senco vse poduši. Samo stari visoki hrasti stojé tu, in kedar padejo oni, tedaj bukev nima več gospodarja, ona prevzame v last ves prostor. Tako prehaja gospodarstvo z rok v roke.

Mnogovrstne novice.

* **Koliko stane mir!** Večkrat omenjali smo zadnji čas, kolike stroške so si naložile evropejske vlasti za vojne namene. Prav izrednih vojnih stroškov naložila si je na pr. avstrijsko-ogerska država za tekoče leto samo **nad 70 milijonov**, vse druge evropejske vlasti primeroma pa še mnogo višje svote.

Sledeče številke pa kažejo, za koliko so se narastli pri evropejskih deržavah stroški za vojno od leta 1854 do leta 1884. Svote preračunjane so vse na franke.

Nemške države, sedaj nemška država potrosila je

	leta 1884 za vojne namene:	*za fr. več kot leta 1854:*
	599,577.000	349,602.000
Angleška	875,281.000	380,931.000
Francoska	880,127.000	401,458.000
Avstrijska . , . .	294.740.000	47,865.000
Ruska	921.850.000	532,280.000
Laška	281,750.000	129,304.000
Španjska	168,705.000	64,572.000
Portugalska . . .	36.596.000	13,838.000
Švedska in Norveška	31,758.000	15,122.000
Belgija	44,331.000	6,786.000
Nižezemska . . .	66,436.000	42,453.000
Danska	22,725.000	11,362.000
Švica	14,776.000	5,901.000
Grška	24,494.000	18,090 000
Turška	288,700 000	133,907.000
Neodvisne balk. države	47,925.000	46.375.000
Tedaj skupaj .	4.579,781.000	2.199,846.000

z drugimi besedami vojni stroški Evrope, ki so l. 1854. znašali samo 2.379,935.000 frankov, poskočili so l. 1884 na 4.579,781.000, namreč za 2.199.846.000 fr., znašajo tedaj skoraj še enkrat toliko, kot pred 30 leti.

Koliko vplivajo stroški za vojno na vse državne dolgove, kažejo sledeče številke:

Državni dolgovi znašali so

	leta 1884:	*za fr. več kot leta 1854:*
Nemške države . .	7.874,000.000	4.957,688.000
Angleška	19.824,717.000	442,094.000
Francoska	24.831,250.000	17.708,750.000
Avstrijska	12.467,507.000	3.473,219.000
Ruska	15.150.000,000	11.995,708.000
Laška	15.314.625.000	6.673,875.000
Španjska	13.256,250.000	7.253 750.000
Portugalska . . .	2.083,125.000	1.072,525.000
Švedska in Norveška	295,991.000	143,391.000
Belgija	1.959,000.000	1.327,750.000
Nižezemska . . .	2.018,547.000	826,436.000
Danska	285,824.000	45,999.000
Švica	37,352.000	35,563 000
Grška	505,000 000	321 038.000
Turška	6.312,300.000	5.322,900.000
Proste balk. države .	530,250.000	524,463.000

Skupaj znašali so leta 1884 vsi dolgovi evropejskih držav 118.745,738.000 frankov, tedaj za 55.833.048.000 frankov več od leta 1854. — Kam konečno pripeljejo tolike svote državnih dolgov, ni dvomljivo, — to pripoveduje nam zgodovina

---

Politične stvari.

Iz državnega zbora.

V zbornici poslancev sklenila se je po obširni, dolgotrajni obravnavi razprava o preskrbovanji obolelih delavcev v četrtek dne 24. marca. Sprejeli so se vsi predlogi večine, nekaj med zborovanjem stavljenih do-

stavkov, katerim je večina tudi pritrdila, več predloženih dostavkov pa, prihajajočih z desnice in z levice se je odklonilo.

Poročevalec večine bil je prof. dr. Bellinski, manjšino pa je zastopal bivši uradnik naučnega ministerstva Bärenreuter.

V soboto dne 26. marca prišel je v razpravo vladini predlog gledé oskrbovanja vojaških udov in sirot. — Ta postava nastala je nujna, odkar se je vojna dolžnost razširila na vse državljane. — Do sedaj preskrbljeni so bili s pokojnino sami častniki; za vojaške vdove in sirote skrbelo se je po posebnih ustanovah, po vojaških zavodih in pa po malih miloščinah, katere privolevati je pridržana pravica cesarjeva.

Sedaj presukale so se razmere po vsem. Ako so se do sedaj štele vojne na stotisoče, štele se bodo v prihodnje po milijonih. Na priliko je gotovo, da bode, ako pride do vojske, naših vojakov skoraj petkrat toliko, kakor do sedaj; enako pomnožile so se tudi vse druge vojne, izrekoma: nemška, laška, francoska in ruska. Vrh tega se ne more prezreti, da je orožje uže danes vse drugače, kakor je bilo v prejšnjih vojskah. Krvave vojske imeli smo na pr. l. 1859, 1866, 1870 in 1877, in takrat uže šteli so v vojski usmrtene vojake po stotisočih, ako pa danes po sploh vpeljanih puškah repetirkah pride do vojske, potem treba bode v vojski ubite vojake šteti na milijone. Zato je pa tudi treba uže prej v pravem času skrbeti za sirote in vdove v vojski ubitih vojakov. To storiti je dolžnost države, za katere obstanek hodi vojna v boj. — Koj prvi dan nastala je razprava živahna; govorilo je 8 govornikov, med njimi tudi slovenski poslanec Pfeifer, ki je zagovarjal predlog odsekov, in pa grof Coronini, goriški poslanec, ki je sicer sprejemal predlog odsekov, vendar pa načeloma zagovarjal, da naj bi se pravica do pokojnine razširila tudi na one vojaške stranke, ki so uže sedaj upokojene.

Krog tega vprašanja vrtila se bode tudi vsa razprava. Odsek sam ni mogel pritrditi temu razširjenju, ker bi po tem nastale tako velikanska nova bremena za državo, da se danes še celó ne dajo preračunati.

Minulo soboto pretrgalo se je zborovanje o posvetovanji tega predloga ter se je nadaljevalo včeraj (torek).

Izmed odsekov imeli so reševati važne predmete:

budgetni odsek,

v tem razpravljal se je proračun naučnega ministerstva. Čule so se zopet vse stare tožbe zoper upravo naučno in v imenu slovenskih poslancev ponavljal je te pritožbe poslanec dr. vitez Tonkli, ki je sklicaje se na povoljne vspehe slovenskih paralelk na ljubljanski gimnaziji vprašal ministra, ali in kedaj uže vendar namerava enake paralelke vpelati na drugih Slovencem namenjenih gimnazijah. Ker se je pa minister Gautsch ogibal, odgovoriti kaj jasnega, stavil je dr. vitez Tonkli predlog, da naj se uže večkrat sprejeta resolucija o slovenskih paralelkah na gimnazijah Slovencem namenjenih ponovi, z dostavkom, da se ob enem z vpeljavo paralelk morejo opustiti pripravljalni tečaji, ki so sedaj potrebni za slovenske dijake, ki hočejo vstopiti na nemške gimnazije. Predlogu ugovarjala sta poslanca Beer in Heilsberg, zagovarjala pa sta ga češka poslanca Zeithammer in poročevalec Matuš, konečno sprejela se je z veliko večino glasov. Nasprotovali so levičarji in njih somišljenec Jurij Lienbacher. — Minuli teden dognal je budgetni odsek uže svoje delo, tako, da poročilo o državnem proračunu še pred velikonočnimi prazniki pride v tisek in se razdeli ter takoj po velikonočnih praznikih mogoča budgetna razprava. — Pred to imajo se rešiti, kolikor bodo gotovi, predmeti razprave z Ogersko. Tako se prej ko ne še pred Velikonočjo vrne z gosposke zbornice premenjena bankina pogodba oziroma pravila za avstrijsko-ogersko banko, enako je pričakovati, da bode sladkorski davek kmalu z Ogersko dognan, in dalje ostane še vprašanje zarad carine od petroleja.

Avstrijska kvotna deputacija sklenila je minuli četrtek večer po dolgih in obširnih razpravah obravnave svoje gledé prvega odgovora, ki se ima odposlati kvotni deputaciji ogerski.

Ogerska deputacija izračunala je namreč, da naj bi opustila ona 2%, katera sta po posebni pogodbi in postavi odločena za vojaško pokrajno in da naj bi prihodnjih deset let donašala Ogerska za skupne potrebščine po 29% (29 kr. od vsakega goldinarja), naše dežele pa po 71%. Da naša deputacija te ponudbe ne more sprejeti, bilo je uže naprej gotovo, toda odločnosti, s katero so se zastopali naši interesi v naši deputaciji zahvaliti se je, da je tudi odgovor naš postal odločnejši in da zahteva, da Ogerska, kakor dosedaj, pred vsem plačuje od vojaške pokrajne po 2%, ostale ogerske dežele pa po 34%, tedaj skupaj po 36%, avstrijske dežele pa po 64%. — Vrh tega izrekla je naša deputacija željo, naj bi se dognala stalna manj premenljiva podlaga za skladanje pokritja skupnih stroškov avstrijsko-ogerske države. Ponudbo pa, da naj bi se omenjena 2% za vojaško krajno popustila in všteval ta donesek med druge, ogerskim deželam naložene, je avstrijska deputacija ravno tako odločno odbila, kakor nek drug pridržek, katerega je ogerska deputacija izrekla v svojem prvem naznanilu gledé tega, da bi se med naše dohodke všteval tudi oni leta 1868 sklenjen dohodninski davek od kuponov našega (skupnega) dolga, ki pa nikakor več nima značaja davka, temveč znižanja obresti od državnih posojil. — V obče zadeva naše deputacije naznanilo precej pravo mero tega, kar je za nas moč zahtevati v tej zadevi. Od več strani čuli so se glasovi, da bi ogerske dežele morale donašati še več odstotkov, druge so zopet trdile, da se bode dalo mnogo pridobiti. Med razpravo pa se je poročilo v toliko poojstrilo, oziroma zboljšalo za naše dežele, da se sme trditi, da sedaj približno vstreza našim razmeram — se ve da samo po merilu, katero nam podaja minulo desetletje.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — **Volitve v mestni odbor ljubljanski.** Vsako spomlad ponavlja se tudi mestni odbor, da se podaja meščanom zopet prilika, odobriti ali ne odobriti

postopanje svojih zastopnikov. — Vprašanja, s katerimi se imajo redno pečati mestni zastopi, so večinoma gospodarska, in le pri odborih, kateri so v nasprotji s takratno vladino sistemo, opazovati je precej naravno prizadevanje, tudi politične težnje pritezavati v svoje področje. — Ljubljanske mestne stranke bile so svoj čas hude volilne borbe: narodni volilci imeli so samo v tretjem razredu svoje zanesljive pristaše, pa tudi v tem so hodili v boj nemškutarski nasprotniki s pomočjo posestnikov tovarn in druzih premožnejših trgovcev, katerim je poslušnih mnogo volilcev tretjega razreda.

V drugem razredu gospodovali so strogo državni uradniki, katerim je volitev narekavala zapoved višjih predstojnikov. Volitve v pravem pomenu besede v tem razredu takrat ni bilo. Enako si je prizadevala vlada tudi vplivati v prvem razredu, pa le v toliko s popolnim vspehom, v kolikor so bili premožnejši meščani res zavolj nerazumljive mržnje zoper narodno stvar večinoma pristaši nemškutarske stranke.

Sedaj prestali so, hvala Bogu, oni časi. Meščan in uradnik voli prosto, in ako se od vladine strani kaj vpliva, gre splošno vplivanje le na to, da bi bila tudi nemškutarska stranka v odboru primeroma zastopana. — Vse javkanje nasprotne strani je golo slepenje, s katerim skušajo prikrivati svojo popolno nezmožnost, katere so bili tudi v prejšnjih časih gotovo brez silovite podpore tedajne vlade

Narodni stranki priporoča se v teh razmerah mirno, trezno delovanje, vtrjevanje narodne zavesti med meščani tako, da Bela Ljubljana ostane tudi v slabejših časih, ako bi se povrnili, zanesljiva trdnjava slovenskega naroda!

— **Imenovanje**. Koncipijent g. dr. J. Mrak imenovan je za začasnega koncipista pri finančni prokuraturi, davkovski praktikant g. E. Šoklič pa za davkovskega adjunkta.

— **Rudolfova državna železnica** napravila je pod sv. Joštom, med postajama Kranj in Podnart, malo postajo, pri kateri bodo postajali skoraj vsi osobni vlaki, namreč vlaki št. 1711—1716.

— **Za dolenjsko vinorejsko šolo** kupil je deželni odbor po pooblastilu, katero mu je dal deželni zbor, dr. Rozinov vinograd v Trški gori za 3400 gold.

— **Za mašnike posvečeni bodo** v ljubljanskem seminišči gg. četrtoletniki: P. Bohinjec, A. Gabrič, Fr. Hribar, J. Nemanič in Fr. Perne.

— **Za državnozborsko volitev južno-štajerskih mest** imenuje tamošnja narodna stranka dr. Foreggerju nasproti kot narodnega kandidata dr. K. Gelingsheima, c. kr. sodnijskega pristava v Kozjem.

— **Kmetijskega poduka**, katerega je priredil tajnik kmetijske družbe gosp. G. Pirc minulo nedeljo na Dobrovi, vdeležilo se je sila veliko ljudstva. Šolski prostori bili so prenapolnjeni pazljivih poslušalcev, med katerimi bo gotovo marsikatero zrno kalilo in dober sad rodilo.

— **„Slovana“ pesniški del** ureduje od 1. aprila na dalje slavni naš pesnik Simon Gregorčič. To nam je poroštvo, da bode „Slovan“ prinašal samo izborne pesniške spise in zato ga prav toplo priporočamo slovenskemu občinstvu.

— **Vabilo na XXII. redni veliki zbor „Matice Slovenske“** v sredo 13. aprila 1887. l. ob 4. uri popoludne v dvorani ljubljanske čitalnice.

Vrsta razpravam:

1. Predsednikov ogovor.
2. Račun o društvenem novčnem gospodarstvu v dobi od 1. januvarja do 31. decembra 1886. l.
3. Volitev treh društvenikov, katerim je v zmislu §. 9. a društvenih pravil presojati in potrjevati odborove letne račune o novčnem gospodarstvu.
4. Proračun za l. 1888. *)
5. Letno poročilo ob odborovem delovanji v dobi od 1. aprila 1886. do 31. marca 1887. leta.
6. Posamezni nasveti, predlogi, želje in resolucije.
7. Dopolnilna volitev odbornikov.

Vsled smrti, odpovedi ali pa žreba imajo letos izstopiti iz odbora: Gg. † Erjavec Franc, Hribar Ivan, Hubad Franc, Kržič Anton, Levec Franc, Marušič Andrej, † Raič Božidar, Robič Luka, Senekovič Andrej in Wiesthaler Franc, skupaj 10. V odboru pa še ostanejo: Gg. Cigale Matej, dr. Dolenec Hinko, Einspieler Andrej, Grasselli Peter, Gregorčič Simon, dr. Jarc Anton, Kaspret Anton, Kermavner Val., Kersnik Janko, dr. Lampé Franc, Majciger Ivan, Marn Josip, Pleteršnik Maks, dr. Poklukar Jos., Praprotnik Andr., Raič Anton, Stegnar Feliks, Svetec Luka, Šuklje Franc, Šuman Josip, dr. Šust Ivan, dr. Tavčar Ivan, Tomšič Ivan, Vavrů Ivan, Vilhar Ivan, Vodušek Matej, Zupančič Anton, Zupančič Vilibald, dr. Zupanec Jernej in Žolgar Mihael (skupaj 30).

Vsaj 16 odbornikov mora po §. 12. društvenih pravil navadno bivati v Ljubljani. Izstopivši smejo biti zopet voljeni.

Pri volitvi odbornikov in istotako pri volitvi treh računskih presojevalcev (3. točka) se vštevajo tudi volilni listki tacih društvenikov, ki sicer niso mogli priti sami k zboru, ki so pa vendar volilne listke poslali odboru z lastnoročnim podpisom, tako da nima suma zaradi kake prevare.

V Ljubljani dné 28. marcija 1887.

Predsednik: Josip Marn. Odbornik in blagajnik: Ivan Vilhar.

— **Kmetijsko potovalno predavanje** ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v nedeljo popoludne 3. aprila po cerkvenem opravilu v Borovnici.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Gledé zbornice poslancev in delovanja odsekov opozorujemo na naše obširno poročilo „iz državnega zbora“. O sobotni seji gosposke zbornice ome-

*) Računski sklep in proračun sta gg. društvenikom v društveni pisarni na ogled in jim bosta pri velikem zboru tiskana na razpolaganje.

niti je zanimiv političen govor grofa Leona Thuna za celokupnost avstrijske države, kateremu je pač moral grof Taaffe z ozirom na Ogersko oporekati.

Na čelu vseh dogodeb minulega tedna pa so gotovo visoka odlikovanja treh ministrov, namreč: grofa Taaffe-a z velikim križem Štefanovega reda; dr. viteza Dunajevskega z velikim križem Leopoldovega reda in pa dr. Gautscha z redom železne krone prve vrste.

Prav razumljivo je, da je cesar odlikoval ministerskega predsednika, ljubljenca svojega z najvišjim redom za zasluge, ki se sploh daje ter s tem pokazal popolno zaupanje do njega, izrekoma gledé na minula 20 leta, odkar je bil prvič imenovan za ministra; enako je razumljivo, da je jako spreten finančni minister Dunajevski, ki ima pri ponavljanji pogodbe z Ogersko največ opraviti in gotovo najtežavnejši posel odlikovan z visokim redom. Pri naučnem ministru Gautschu ima odlikovanje drugo lice. Tukaj, v njem odlikovana je v resnici levica zbornice, po starem načelu Taaffejevem. Gautsch-evo odlikovanje ima značiti stanje Taaffejevo nad strankami.

Omeniti nam je še dalje, da je v ponedeljek tukajšnjo izjemno sodišče razglasilo sodbo o 15 zatoženih anarhistih, zatoženih zarad ropa, požiga itd.; po sodbi obsojen je eden na 20 let, drugi pa na 16, 15, 12 let do 6 mesecev težke ječe, samo eden bil je spoznan nekrivega.

Ogerska. — Kolikor soditi iz merodajnih ogerskih časnikov, tamošnjim krogom naznanilo (nuncij) avstrijske deputacije o doneskih za skupne potrebščine ni prav nič po volji, ker se tostranski račun vendar nekoliko bolj bliža dejanskim gospodarskim razmeram vse države. Pa, kar Ogre še bolj bode, je okoliščina, da se je baje celó za ta nuncij komaj dobila potrebna večina, ker so bili ostali krogi še za bolj izdatne poprave podlag, ki bi bile Ogrom še bolj neugodne.

Tukajšnji brambovski minister imel je prestati hudo borbo zarad nemščine kot vojnem jeziku. Vseučelišniki prišli so ga namreč vprašati zarad nemščine pri častniških izpitih. Odgovor ogerskim narodnim krogom ni bil po godu, zato je opozicija interpelirala v državnem zboru, in pri odgovoru imel je minister Fejervary teško nalogo, zagovarjati potrebo nemščine pri častnikih skupne vojne in vendar Madjarom gledé madjarščine ne biti v lice. — Konečno vzela je vladina večina odgovor ministrov naznanje, pa ni gotovo, da bi bila stvar s tem že rešena, ker — spomlad je — bližajo se nove volitve, in od vlanske Janski-jeve praske še v Buda-Peštu niso več imeli pouličnih izgredov s pobijanjem oken. — Morebiti bodo Ogri skušali s tem običajno demonstracijo nam nasproti pokazati svoj pogum.

Nemška. — Vsak dan pričakovati je razglašenja izjemnih naredb gledé Alzasije in Lotaringije. Ker francoski časniki skušajo zarad tega Nemški pretiti, žugajo jim Bismarkova glasila z vse odločnejšimi koraki. Vsled tega postale so razmere zopet bolj napete.

Nekateri časniki trdijo, da je Francoska naprosila papeža, posredovati in sprijazniti Nemško s Francosko, toda tako posredovanje bilo bi samo tedaj mogoče, ko bi imela oba dela resno voljo za poravnavo z lepo.

Vznemirila je tukajšnje in unanje kroge novica, da je cesar Viljelm obolel. — Uradno se je potrdilo, da mora ostati v postelji, da se je poleg splošnega prehlajenja ponovila bolezen na mehurji, da pa vendarle ni povoda za resno nevarnost bolezni. — Občinstvo tolmačilo je te uradne novice drugače in je širilo govorice o resni nevarnosti. Videti pa je, da se zdravje cesarjevo boljša, ker za danes je že napovedano, da bode reševal tekoče državne opravila.

Bolgarska. — Nastal je po zadnjem uporu v Silistriji in Ruščuku po vsi deželi zopet mir in en člen vladarstva podal se je na potovanje po vsi deželi, da se prepriča o menenji ljudstva in pa o javni varnosti v deželi. Ob enem govorilo se je, da se ima veliko sobranje sklicati krog srede prihodnjega meseca. Videti je pa, da so se velevlasti protivile temu namenu in tako se sedaj trdi, da je vladarstvo Bolgarsko popustilo misel, kmalu sklicati sobranje. — V soboto večer obsojene so bile v Radoimiru one osebe, ki so bile zatožene zarad vdeležbe pri umoru obeh poslancev v Dubnici, dalje enega učitelja in prefekta za čas volitev v sobranje. Osem zatoženih obsojenih je bilo na smrt, eden na 15 let, dvanajst na 10 let, eden na 3 leta in eden na 2 leti v prisilne delavnice. Trinajst zatožencev bilo je oproščenih.

Z dne 28. t. m. brzojavlja se z Bukurešta, da se s Kalaraša poroča: Včeraj ponoči slišati je bilo z nasproti ležeče Silistrije hudo streljanje s puškami. Govori se, da se je posadka v Silistriji vnovič uprla. Nadrobnosti v tej zadevi niso znane. — Iz druzih poročil videti je, da je vsa ta vest izmišljena.

Najnovejše vesti.

Z Dunaja. — V včerajšnji seji državnega zbora sprejemali so odlikovani ministri čestitanje poslancev. Naučnega ministra obsipala je skoraj izključno levica. Finančni minister bil je večinoma v gosposki zbornici, katera je zborovala ob enem.

Zadnja seja pred prazniki bo v petek dne 1. aprila.

Pred prazniki pride v posvetovanje tudi še pogodba glede „banke“, kakor ji je pritrdila gosposka zbornica. — V ta namen zboroval je sinoči ob 7. uri velki odsek za pogodbo.

☞ *Današnji list ima prilogo: „Nekoliko besedij o hrani rastlin in pognojevanji,“ katero čitanje mi svojim čast. bralcem toplo priporočamo.*

Žitna cena

v Ljubljani 26. marca 1887.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 99 kr. — banaške 7 gold. 95 kr. — turšice 5 gold. 20 kr. — soršice 6 gold. 90 kr. — rži 5 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 74 kr. — prosa 4 gold. 87 kr. — ajde 4 gold. 22 kr. — ovsa 3 gold. 9 kr. — Krompir 2 gold. 85 kr. 100 kilogramov.

Odgovorni vrednik: **Gustav Pirc.** — Tisk in založba: **J. Blaznikovi nasledniki** v Ljubljani.